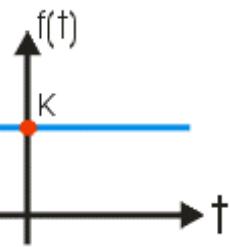

מצין מספר צורות גל נפוצות:

1. פונקציה קבועה

עבור כל t : $f(t) = k$

2. פונקציה סינוסואידלית

$$f(t) = A \cos(\omega t + \varphi)$$

סימונים:

A אמפליטודה, מושעת.

ω תדירות זוויתית $\left(\frac{\text{רדיאן}}{\text{שנה}} \right)$

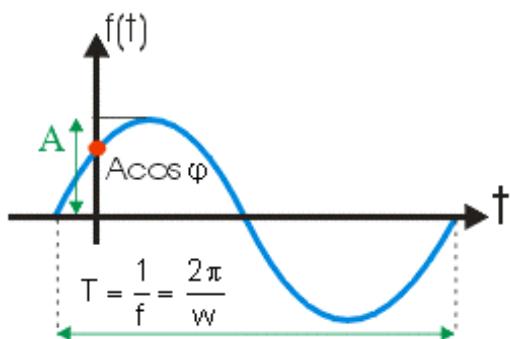
f תדרות (Hz).

$\omega = 2\pi f$.

מתקיים: $-\pi < \varphi \leq \pi$

פזה (נוהג להציג): $(-\pi < \varphi \leq \pi)$

$$T = \frac{1}{f} \text{ - זמן מחזור.}$$

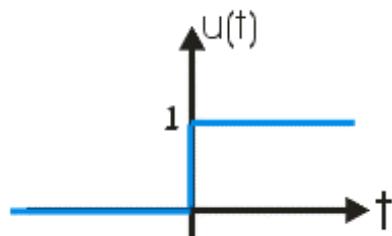
את שלושת הגדים A , ω , φ מוצאים מתוך הציור (ראה סימונים על הגרף).
הערה: ל- φ יש שני פתרונות הנבדלים בסימנים. איך נקבע את הסימן של φ ?

לפי סימן הנגזרת הראשונה, משווים ש: $\frac{df(t)}{dt}|_{t=0} = -A \sin \varphi$

לכן:

- אם f עולה אז $\varphi < 0$ וכאן $\sin \varphi < 0 \iff \varphi < 0$, כלומר בתחום $(-\pi, 0)$.
- אם f יורדת אז $\varphi > 0$ וכאן $\sin \varphi > 0 \iff \varphi > 0$, כלומר בתחום $(0, \pi)$.

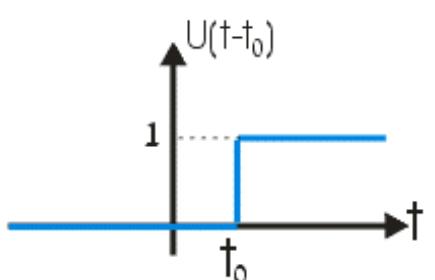
3. פונקציה מדרגה (step function)

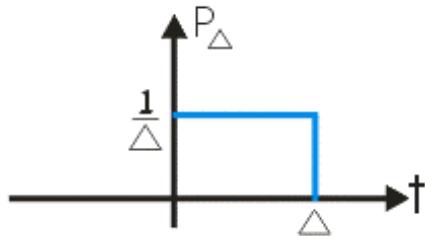
$$f(t) = u(t) = \begin{cases} 0 & t < 0 \\ \text{אי רציפות} & t = 0 \\ 1 & t > 0 \end{cases}$$

עבור $t=0$ נהוג לקבוע ערך 0, 0.5 או 1.

פונקציה מדרגה עם השהיה של $u(t - t_0)$, t_0 , נראה כך:

4. פונקציית הפולס (Pulse)

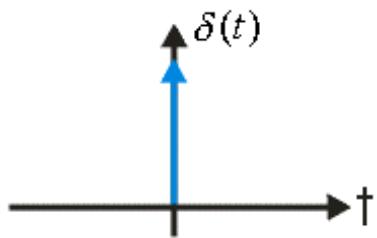
$$f(t) = P_\Delta(t) = \begin{cases} 0 & t < 0 \\ \frac{1}{\Delta} & 0 < t < \Delta \\ 0 & t > \Delta \end{cases}$$

הקשר בין פולס לפונקציית מדרגה :

$$P_\Delta(t) = \frac{u(t) - u(t - \Delta)}{\Delta}$$

5. פונקציית ההלם (δ function, impulse, the Dirac delta)

למעשה זו אינה פונקציה, אלא גבול של אליאו שואפת משפחה של פונקציות. ההגדרה :

$$f(t) = \delta(t) = \begin{cases} \infty & t = 0 \\ 0 & t \neq 0 \end{cases}$$

$$\int_{-a}^a \delta(t) dt = 1 \quad : a > 0$$

$$\text{דוגמא כיצד לקבל } \delta(t) = \lim_{\Delta \rightarrow 0} P_\Delta(t)$$

$$\int_{-\frac{1}{\Delta}}^{\frac{1}{\Delta}} P_\Delta(t) dt = 1 \quad : \Delta > 0$$

ນצין מספר תכונות מעניינות של פונקציית ההלם :

$$1) \text{ הקשר בין הלם לפונקציית מדרגה : } \frac{du(t)}{dt} = \delta(t) \quad \text{ולכן} \quad u(t) = \int_{-\infty}^t \delta(t') dt'$$

$$2) \text{ תכונת הדגימה : עבור } a > 0 \text{ מתקיים השוויון : } \int_{-a}^a f(t) \delta(t) dt = f(0)$$

$$\text{הוכחה : } \int_{-a}^a f(t) \delta(t) dt = \lim_{\Delta \rightarrow 0} \int_{-a}^a f(t) P_\Delta(t) dt = \lim_{\Delta \rightarrow 0} \int_0^\Delta f(t) \cdot \frac{1}{\Delta} dt = f(0) \cdot \frac{\Delta}{\Delta} = f(0)$$

$$3) \text{ ניתן להציג פונקציית הלם מוזגת } \delta(t - t_0) \text{ לפי : } \left. \begin{array}{ll} \infty & t = t_0 \\ 0 & t \neq t_0 \end{array} \right\}$$

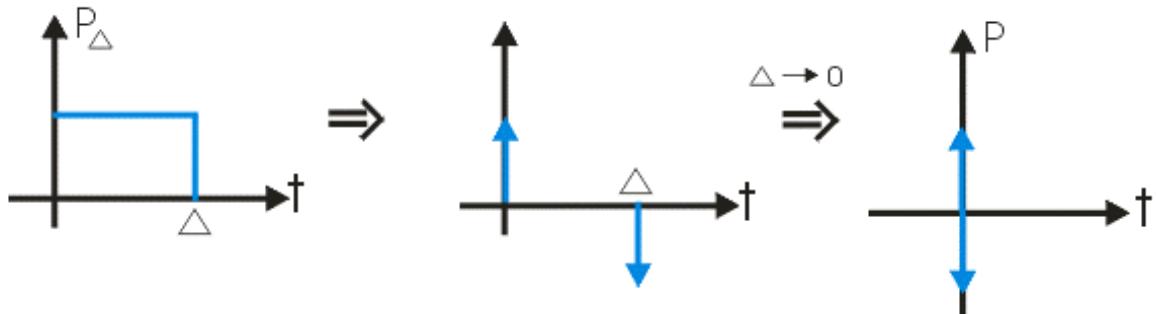
$$\int_{t_0-a}^{t_0+a} \delta(t-t_0) dt = 1 \quad \text{וכן:}$$

4) ניתן לדגום פונקציה בכל זמן ע"י: $\int_{-\infty}^{\infty} f(t) \delta(t-t_0) dt = f(t_0)$ (בשימוש לתוכנת הדגימה).

6. פונקציית הדובלט (Doublet)

$$\delta'(t) = \frac{d\delta(t)}{dt}, \quad \delta(t) = \int_{-\infty}^t \delta'(t') dt'$$

זהו הגרף של פונקציית ההלם:

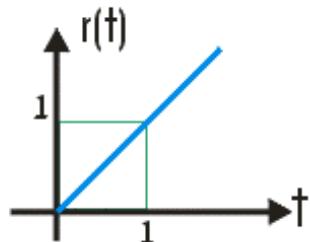
שימוש לדובלט יהיה עבור דגימות הגרף:

$$\int_{-a}^a \delta'(t) f(t) dt = f(t) \delta(t) \Big|_{-a}^a - \int_{-a}^a f'(t) \delta(t) dt = f(a) \delta(a) - f(-a) \delta(-a) - f'(0) = -f'(0)$$

בשוイון הראשון השתמשנו באינטגרציה בחלוקת: $u = f(t), v = \delta(t)$ כאשר הציבנו: $\int_{a_1}^{a_2} uv' = uv \Big|_{a_1}^{a_2} - \int_{a_1}^{a_2} vu'$. בשוויון השני השתמשנו בתוכנת הדגימה.

$$\int_{-a}^a \delta^{(n)}(t) f(t) dt = (-1)^n f^{(n)}(0)$$

ניתן להכליל ולהוכיח:

7. פונקציית הרמפה (ramp)

$$f(t) = r(t) = tu(t) = \int_{-\infty}^t u(t') dt'$$

$$\text{וכן: } u(t) = \frac{dr(t)}{dt}$$

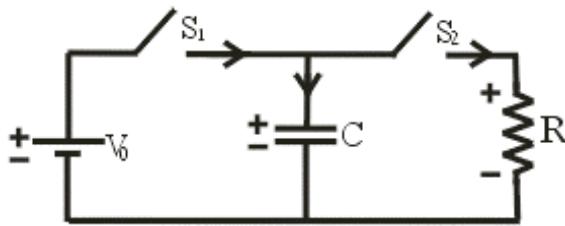
מתוך הfonקציות שליל וחותמי בינהם, מקבלים את הסדרה הבאה: $r(t) \leftrightarrow \delta(t) \leftrightarrow u(t) \leftrightarrow f(t)$, כאשר המעברים בין הfonקציות הם ע"י גזירה או אינטגרציה.

מעגלים מסדר ראשון

מעגלים מסדר ראשון הם מעגלים שתגובהם ניתנת לתיאור ע"י משוואה דיפרנציאלית מסדר ראשון. כדי לפטור את המדר' המתאימה למעגל, אנו נוקטים בגישה של הפרדת תנאי התחלה (פתרון ZIR) וביעית המקורות (פתרון ZSR). בהמשך נסביר את משמעות השמות וההפרדה.

פתרון ה- ZIR

נמבחן את הפתרון ע"י שתי דוגמאות נפוצות של מעגלים מסדר ראשון:

מעגל RC

תחילה המdag S_1 סגור ולכון הקבל טבעי $V_C(t=0) = V_0$, כלומר $V_C = V_0$. בעת נניח ש- S_1 נפתח ו- S_2 נסגר בו זמן $t = 0$. עבור כל $t \geq 0$ מתקיימים חוקי קירכהוף:

$$\text{KVL} \rightarrow V_C(t) = V_R(t)$$

$$\text{KCL} \rightarrow i_C(t) + i_R(t) = 0$$

וכמוון שמתקיים קשרי המתח-זרם הרגילים על כל אלמנט:
על הנגד:

$$V_R = i_R R$$

ועל הקבל:

$$V_C(0) = V_0$$

נציב ונקבל:

$$i_C(t) = C \frac{dV_C(t)}{dt} = -i_R(t) = -\frac{V_R(t)}{R} = -\frac{V_C(t)}{R}$$

$$\Rightarrow C \frac{dV_C(t)}{dt} = -\frac{V_C(t)}{R}$$

ולכן:

$$RC \frac{dV_C(t)}{dt} + V_C(t) = 0, \quad V_C(0) = V_0$$

וזוהי המשוואה הדיפרנציאלית המתארת את תגובה המdag. פתרון המשוואה:

$$V_C(t) = Ae^{Bt}$$

נציב את תנאי התחלה בפתרון ונקבל:

$$\text{כלומר: } V_C(t) = V_0 e^{Bt}$$

בעת נציב פתרון זה במשוואת ונקבל:

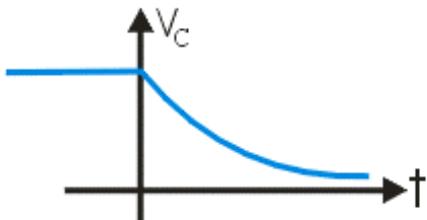
$$RC \frac{d[V_0 e^{Bt}]}{dt} + V_0 e^{Bt} = 0$$

נזור ואז נציב $t=0$:

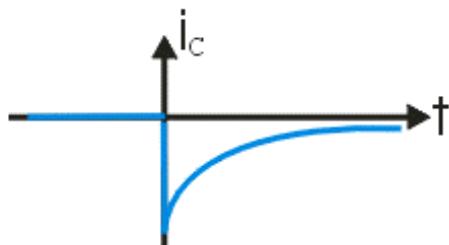
$$RC V_0 B + V_0 = 0 \Rightarrow B = -\frac{1}{RC}$$

לכן סה"כ הפתרון הוא :

$$V_C(t) = V_0 e^{-\frac{t}{RC}}$$

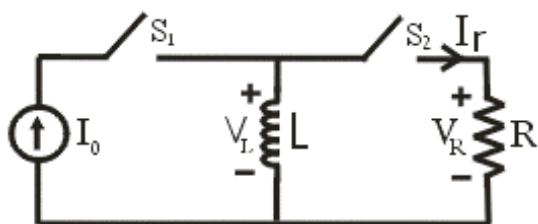
רואים שהמתוך רציף אך בזרם יש קפיצה :
לפני זמן $t=0$ הזרם הוא אפס, כי המתוך קבוע, ולאחר זמן $t=0$ מתקיים :

$$i_C(t) = C \frac{dV_C(t)}{dt} = C \frac{d}{dt} \left[V_0 e^{-\frac{t}{RC}} \right] = -C \frac{V_0}{RC} e^{-\frac{t}{RC}} = -\frac{V_0}{R} e^{-\frac{t}{RC}}$$

הגודל RC נקרא "קבוע הזמן של המועל", ומהימד שלו הוא שניות : sec (כגון מkor

כאמור, הבעה שלילית מכונה Zero Input Response או בקיצור : ZIR . בעיות אלו אין עירור חיצוני (כגון מkor מתח או זרם) המשפיע על המועל (או שמנחים שהוא מאופס), אך ישנו תנאי התחלתה (כמו המתוך ההתחלתי על הקובל בדוגמה שלעיל) שגורמים לפעולות המועל.

מעגל RL

המתג S_1 סגור עד $t=0$. ברגע $t=0$ המתג S_1 נפתח ו- S_2 נסגר בו-זמנית .
ברור לנו כי $i_L(t=0) = I_0$.
לפי KVL החל מרגע $t=0$ מתקיים :

$$L \frac{di_L}{dt} - V_R = 0$$

$$i_r = -i_L$$

ולפי KCL :

$$V_R = R i_r = -R i_L$$

$$, i_L(t=0) = I_0 \text{ כאשר נזכיר ש : } L \frac{di_L}{dt} + i_L R = 0 \text{ נקבל :}$$

וזהו המשוואה הדיפרנציאלית המתארת את תגובת המועל.
פתרון המשוואה הדיפרנציאלית :

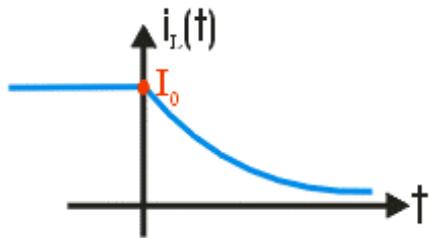
$$i_L(t) = A e^{Bt}$$

נציב את תנאי ההתחלתה בפתרון ונקבל : $i_L(t) = I_0 e^{Bt}$, $A = I_0$, ככלומר :

לחישוב B נציב במשוואה את מה שקיבלנו :

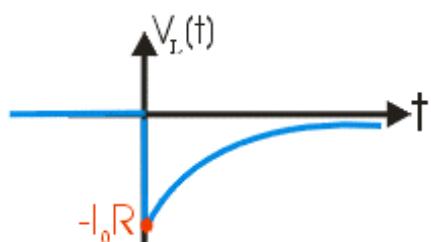
$$L \frac{d[i_0 e^{Bt}]}{dt} + R I_0 e^{Bt} = 0$$

$$\begin{aligned}
 LI_0Be^{Bt} + RI_0e^{Bt} &= 0 \\
 (LB + R)e^{Bt} &= 0 \\
 LB + R &= 0 \Rightarrow B = -\frac{R}{L}
 \end{aligned}$$

ולכן הפתרון הוא:

$$i_L(t) = I_0 e^{-\frac{R}{L}t}$$

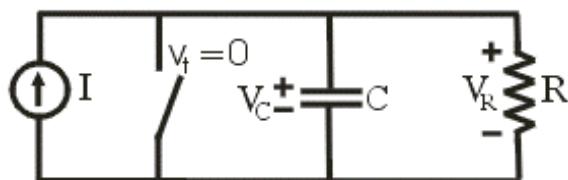
עבור המתח נקבל:

$$V_L(t) = -L \cdot I_0 \cdot \frac{R}{L} e^{-\frac{R}{L}t} = -I_0 R e^{-\frac{R}{L}t}$$

שתי הדוגמאות לעיל היו עבור מעגלים ללא מקורות (מקורות אפס) אך עם תנאי התחלת.

נסכם: ZIR היא תגובה לתנאי התחלת כאשר אין עירור חיצוני במעגל.

כעת ניבור למקורה ה **ZSR** Zero State Response (או שמנחים שהם מאופסים) אך קיים עירור במעגל.

ZSR

נתבונן במעגל הבא:

ב- $t = 0$ המותג נפתח. נתון: $V_C(0) = 0$

עבור הזמן $t > 0$, נקבל מתוך KVL: $V_C = V_R = V$

$$\text{ומתוך KCL: } I = C \frac{dv}{dt} + \frac{V}{R}$$

יש לפטור משווה דיפרנציאלית זו עם תנאי התחלת $V(t=0) = 0$.

לפנינו שנטור פורמליות את הביעה, ננסה להבין את הפתרון באופן אינטואיטיבי:

כיוון שהמתח על הקובל הוא רציף: $V_C(0^-) = V_C(0^+)$, אז עבור $t=0+$ נקבל: $V(0^+) = 0$, כלומר: המתח על הקובל חייב להיות אפס גם ברגע הראשוני לאחר פתיחת המותג, ולפיכך הקובל הוא קצר ולבן כל הזרם עבר דרכו:

$$I = C \frac{dv}{dt} \Big|_{t=0^+}$$

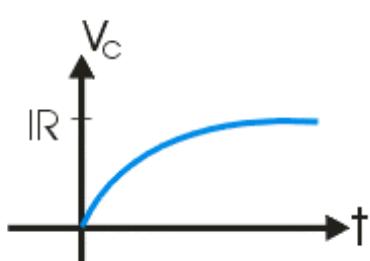
עבור $t \rightarrow \infty$ (ה מצב העמיד של המעגל), כל הזרם יזרום דרך הנגד,

$$\text{מכיוון שהקובל נהייה נתק: } \frac{dV_C}{dt} = 0$$

$$\text{ולכן } I = \frac{V(t \rightarrow \infty)}{R}$$

על כן, מידעת האסימפטוטות $t = 0$ ו- $t \rightarrow \infty$, ניתן

لتאר באופן סכמטי את המתח V_C :

כעת נעבר לפתרון הפורמלי:
הפתרון הכללי של משווה מהסוג זהה הוא:

$$V = V_n + V_p$$

פתרון הכללי
פתרון משווה הומוגני
פתרון פרטיה תלויים מבוא

את הפתרון הזה, תמיד נכפיל בפונקציה מדרגה $(t)^n$, שכן העירור החל לפעול רק בזמן $0 = t$ ולפני זה ת"ה הם אפס, לכן התגובה יכולה להיות תמיד אפס עבור $0 < t$. אם העירור הוא עירור מוזז בזמן $t = t_0$, אז נכפיל בהתאם ב- $(t - t_0)^n$.

נפרט מهما שני סוגי הפתרונות: פתרון המשווה הומוגני הוא פתרון המד"ר שקיבלנו, כאשר מאפסים את צד ימין

$$K_1 e^{Bt} \cdot C = 0$$

של המשווה: $\frac{dV_n}{dt} + \frac{V_n}{R} = 0$.

ופתרים כמו בקרה ה- ZIR, אך נישאר עדין עם הקבוע K_1 שיקבע רק בהמשך. נקבל: $B = -\frac{1}{RC}$.

$$V_p = C \frac{dV_p}{dt} + \frac{V_p}{R}$$

הפתרון הפרטיאי הוא פתרון המד"ר: $I = A$.

העירור: מכיוון שבקרה זה הזרם I הוא קבוע, אנו ננחש פתרון שגם הוא קבוע: $V_p = A$. מהצבת הפתרון במד"ר

$$A = \frac{A}{R} + 0 \quad (\text{כפי נזרת של קבוע היה אפס}), \text{ ולכן נסיק שהפתרון הפרטיאי הוא: } V_p = RI$$

נשים לב שמכיוון שמתקיים: $\frac{dV}{dt} = \frac{dV_p}{dt} + \frac{dV_n}{dt}$, אז סכום שתי המשוואות שלעיל נותן בדיקת המשווה המקורית שהיינו צריכים לפתור, ואשר עבורה מתקיימים ת"ה אפס.

סח"כ קיבלנו:

$$\begin{cases} V_n = K_1 e^{-\frac{t}{RC}} \\ V_p = RI \end{cases}$$

לכן נסכם את הפתרונות ונציב את תנאי ההתחלה באפס:

$$V(t) = K_1 e^{-\frac{t}{RC}} + RI = IR \left(1 - e^{-\frac{t}{RC}} \right) u(t)$$

$\uparrow$
 $V(0) = 0$
 $\Downarrow$
 $K_1 = -IR$

וזהו פתרון ה- ZSR הכללי.

תגובה כולلت

התגובה הכוללת של מעגל כללי היא הסכום: פתרון ZSR + פתרון ZIR.

נחוור לדוגמא של מעגל RC עם מקור זרם קבוע. ראיינו שפתרון ה-ZSR הוא: $u(t) = V_0 e^{-\frac{t}{RC}} + IR \left(1 - e^{-\frac{t}{RC}} \right)$. פתרון ה-ZIR הוא: $V_C = V_0 e^{-\frac{t}{RC}}$. לכן נסכם את התגובה הכוללת: $V_C = V_0 e^{-\frac{t}{RC}}$. ניתן להסתכל על הפתרון גם כסכום של פתרון חולף ופתרון עמיד:

חולף עמיד חולף

משמעותו של פתרון העמיד תורם העירור בלבד. לפתרון החולף תורמים גם העירור וגם המצב ההתחלתי. יש לשים לב שלפתרון העמיד תורם העירור בלבד.

נלמד כעת מספר מושגים הנוגעים למעגלים חשמליים לינאריים, שיישמשו אותנו בהמשך.

לינאריות של התגובה למצב אפס

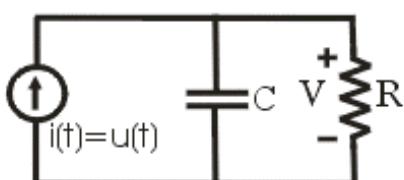
לינאריות של התגובה למצב אפס (ZSR), פירושה קשר לינארי בין מוצא המעגל לכינית המעגל (המבוא). נגידר קשר לינארי: אם נסמן: $y = H[x]$, כאשר x היא הכניסה (מבוא) ו- y היא התגובה המערכת (מוצא) בתנאי ההתחלה אפס, אז המערכת היא לינארית אם יתקיימו שני התנאים הבאים:

$$H[ax] = aH[x]$$

$$H[x_1 + x_2] = H[x_1] + H[x_2]$$

אי תלות בזמן Time invariance של התגובה למצב אפס

בහנחה שהמקור מופעל ברגע מסויים ($t = 0$ למשל) אנו מקבלים התגובה מסויימת. עבור מקור דומה המופעל ברגע $\tau = t$, נקבל את אותה התגובה מוזזת ב- τ .

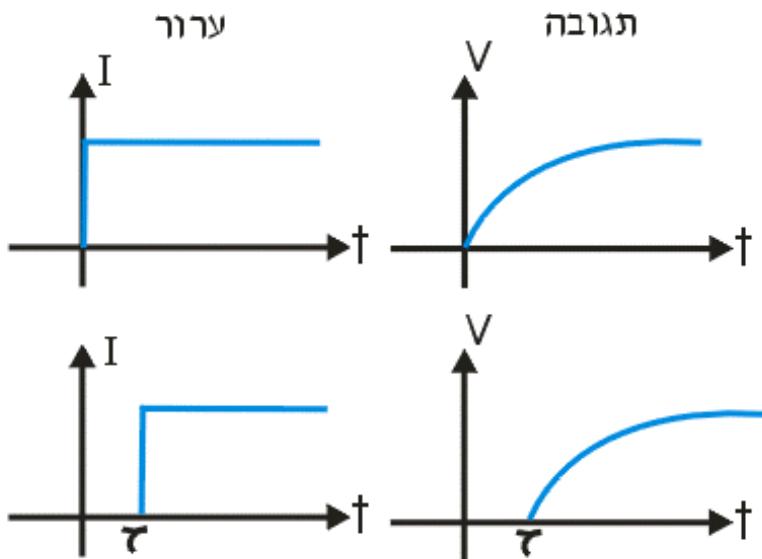
לדוגמא המעגל הבא:

נניח שנתנו: $i(t) = I \cdot u(t)$ (כלומר מקור קבוע החל מרגע אפס).

$$V(t) = IRu(t) \left[1 - e^{-\frac{t}{RC}} \right]$$

ראינו כי פתרון ה- ZSR הוא :

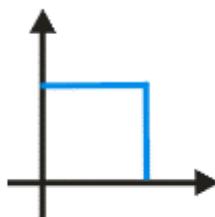
נדגים את משמעותם של התלות בזמן ע"י הגרפים הבאים :

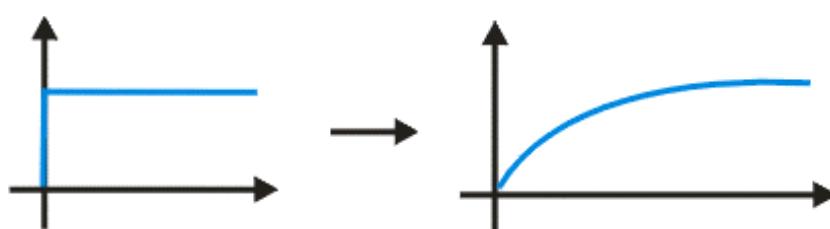
כאמור, הזזה בזמן של הכניסה גורמת לאויה הזזה בזמן ביציאה.

הוכחה : עבור המקרה המוזע התגובה תהיה $y(t - \tau)$ ולכן מתקיימת המד"ר $y(t - \tau) = I \cdot u(t - \tau)$. אך ידוע לנו ש : $C \frac{dy(t)}{dt} + \frac{y(t)}{R} = I \cdot u(t)$ ונקבל : $C \frac{dy(t + \tau)}{dt} + \frac{y(t + \tau)}{R} = I \cdot u(t + \tau)$ נציב : $\tau = t - \tau$ $dt = dt$, $t = t + \tau$. נוthen את התגובה $y(t + \tau) = v(t)$ ונקה המקרה המוזע ייתן את התגובה : $y(t - \tau) = v(t - \tau) \Rightarrow y(t) = v(t - \tau) \Rightarrow y(t) = v(t - \tau)$

דוגמה : מה תהיה התגובה עבור העירור הבא :

תוק שימוש בעקרון הסופר פוזיציה ועקרון אי התלות בזמן ניתן לרשום :

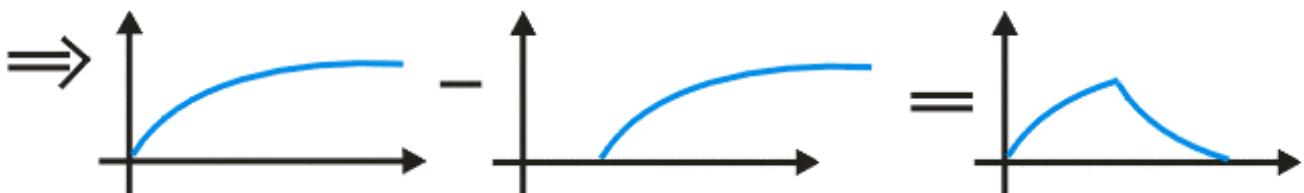

ידועה לנו התגובה
למקרה :

ונוכל לפרק פולס לחישור מדרגה מזווגת מדרגה בראשית הזמן :

ולכן גם לחסר את שתי התגובהות למדרגות כדי לקבל את התגובה לפולס :

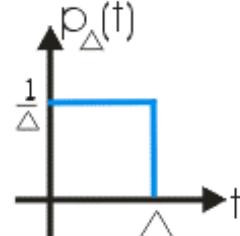

תגובה הלם Impulse response

למדנו את התגובה לפונקציית מדרגה. לגבי עירור שהוא הלם : $\delta(t) = \lim_{\Delta \rightarrow \infty} P_{\Delta}(t)$

כאשר נזכיר את פונקציית הפולס :

$$P_{\Delta}(t) = \begin{cases} 0 & t < 0 \\ \frac{1}{\Delta} & \Delta > t \geq 0 \\ 0 & t > 0 \end{cases}$$

$$\text{ניתן לרשום } P_{\Delta}(t) = \frac{1}{\Delta} (u(t) - u(t - \Delta))$$

נקרא לתגובה המדרגה $S(t)$. בגל הליינאריות והאי תלות בזמן התגובה ל- P_{Δ} תהיה :

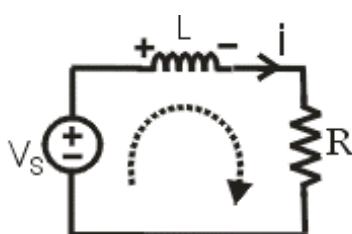
$$h(t) = \lim_{\Delta \rightarrow 0} \frac{1}{\Delta} (S(t) - S(t - \Delta)) = \frac{ds}{dt} \text{ . ולכן התגובה להלם היא : } h_{\Delta}(t) = \frac{1}{\Delta} (S(t) - S(t - \Delta))$$

מכאן קיבלנו שההתגובה להלם (ZSR) היא הנגזרת של התגובה המדרגה (ZSR).
הערה : תגובה הלם של מעגל מסוימת ב- $h(t)$.

דוגמאות לפתרונות :

דוגמא 1 :

נתבונן במעגל הבא וננסה למצוא את תגובה הזרם למקור המתח בתנאי התחלתי אפס (ZSR) :

$$\text{מתוך KVL עבור הלוולאה קיבל : } L \frac{di}{dt} + iR = V_s(t)$$

עבור העירור : $V_s(t) = u(t)$

$$i(t=0^-) = 0$$

$$\text{נקבל את המד"ר: } \frac{di}{dt} + \frac{R}{L}i = \frac{1}{L}u(t) \text{ עם ת"ה אפס.}$$

פתרון פרטי: מכיוון שהעירור מתחילה בזמן $t = 0$, והחל מזמן זה העירור נשאר קבוע, ננחש פתרון פרטי קבוע

$$i_p = A \Rightarrow \frac{dA}{dt} + \frac{AR}{L} = \frac{1}{L} \Rightarrow \frac{AR}{L} = \frac{1}{L} \Rightarrow A = \frac{1}{R} \Rightarrow i_p = \frac{1}{R}$$

ונציב: פתרון הומוגני: שוב ננחש פתרון מהצורה: $i_H = Ae^{Bt}$ ונקבל:

$$.i_H = -\frac{1}{R}e^{-\frac{R}{L}t} \text{ ונקבלים: } A = -\frac{1}{R} \text{ ונקון סה"כ: } i(t=0) = 0 \text{ מתקיים.}$$

הערה: הנחנו כאן הנחה סטטיסטית $i(t=0^-) = 0$ או גם $i(t=0^+) = 0$. הנחה זו אכן מתקיימת במקרה זה. בהמשך נראה מתי הנחה זו לא מתקיימת.

$$\text{אם כך, תגובת ה-ZSR ה כוללת למדרגה היא: } i(t) = S(t) = \frac{1}{R} \left(1 - e^{-\frac{R}{L}t} \right) u(t)$$

כזכור, תגובת ההלם היא הנגזרת של התגובה למדרגה:

$$h(t) = \frac{ds}{dt} = \frac{1}{R} \left[\frac{R}{L} e^{-\frac{R}{L}t} \right] u(t) + \boxed{\frac{1}{R} \left[1 - e^{-\frac{R}{L}t} \right] \delta(t)} = \frac{1}{R} \cdot \frac{R}{L} e^{-\frac{R}{L}t} u(t) = \frac{1}{L} e^{-\frac{R}{L}t} u(t)$$

כל האיבר הזה מתקיים:

ה- δ היא אפס בכל הזמנים פרט ל- $t = 0$.

אם נציב זמן זה, המקדם שלפני ה- δ יתאפס.

לכן בכל הזמנים האיבר הוא אפס.

נתבונן בפתרון שמצאנו ונבחין כי צורתו דומה לפתרון המשווה הומוגנית מסדר ראשון. תופעה זו צפוייה מראש שכן המד"ר אותה פתרנו הינה הומוגנית עבור $t > 0$, כי בזמןים אלו הפונקציה $\delta(t)$ שווה זהותית לאפס. פונקציית ההלם, אם כן, גורמת רק ל- "עדכו" של תנאי התחילה.

ננסה כעת לפתור בצורה ישירה את המד"ר $\frac{dh}{dt} + \frac{R}{L}h = \frac{1}{L}\delta(t)$, לא ע"י שימוש במעבר דרך פונקציית המדרגה.

בעיה זו הינה בעיית ZSR. לפיכך נתנו כי $h(t=0^-) = 0$ ועל כן: $h(t=0^+) = 0$.

מתוך התבוננות במד"ר, ניתן להבחין כי h מכילה אי רציפות מסדר ראשון (קפיצת סופית) בראשית, כך שהנגזרת שלה מכילה הלם. ($h(t)$ אינה יכולה להכיל קפיצת אינסופית בראשית (הלם או נגזרותיה), כיון שאז המד"ר לא תתקיים (אגף ימין היה צריך להכיל גם נגזרות של הלם)).

עבור הזמנים $t > 0$, כאמור המשווה היא הומוגנית: $\frac{dh}{dt} + \frac{R}{L}h = 0$. לכן הופעתה של פונקציית ההלם בזמן $t = 0$, רק תנסה לנו את תנאי התחילה לת"ה חדש בזמן $t = 0^+$.

אם כן נסיק כי: $h(t) = i_h(t)$, כאשר $i_h(t)$ הינה פתרון של המשווה החומוגנית המתאימה. כל שנותר לעשות הוא למצוא מהם תנאי התחילה בזמן $t = 0^+$ שנותרו ע"י ההלם, ולפתור את המשווה החומוגנית.

על מנת למצוא את ת"ה $i_h(t=0^+) = 0$, נבצע אינטגרציה מזמן $t = 0^-$ ועד לזמן $t = 0^+$ על המד"ר:

$$\int_{0^-}^{0^+} h'(t)dt + \frac{R}{L} \int_{0^-}^{0^+} h(t)dt = \frac{1}{L} \int_{0^-}^{0^+} \delta(t)dt$$

כדי לפתרו את המשוואת הזו, נזכיר ש - $h(t)$ מכילה קפיצה סופית בלבד בראשית ועל כן האינטגרל על פניה בתחום

$$h(0^+) - h(0^-) + \frac{R}{L}0 = \frac{1}{L}1 - \int_{0^-}^{0^+} \delta(t)dt = 1. \text{ לכן נקבל: } h(0^+) - h(0^-) = 1.$$

אמרנו כבר ש - $0 = h(0^-)$, כי זהו פתרון ZSR, ולכן סה"כ: $h(0^+) = \frac{1}{L}$, וזהו ת"ה החדש שחיפשנו.

כעת, אם נפתרו את המד"ר: $h(t) = \frac{1}{L}e^{-\frac{R}{L}t}u(t)$, $h(0^+) = \frac{1}{L}$, נקבל: $\frac{dh}{dt} + \frac{R}{L}h = 0$. כמוון שהגענו לאותו פתרון בשתי הדריכים.

לסיכום: במד"ר בה מופיעה פונקציה הלא באגרף ימין ניתן להסיק כי השפעתה הינה שינוי של ת"ה זמן $t = 0^-$ (בו הם אפס) לזמן $t = 0^+$ ופתרו המד"ר עבור $t > 0$ יהיה זהה לפתרון המשוואת ההומוגנית עם ת"ה החדש.